

Анонси:

6 вересня 2016 р. відбудеться засідання круглого столу на тему «Впровадження Європейських стандартів первинної профілактики та скринінгу раку шийки матки (РШМ)»

У першій половині вересня пройдуть засідання Робочої Групи з підготовки проекту нової Державної Програми з репродуктивного здоров'я на період 2017-2021 рр.

Наприкінці вересня у Києві відбудеться заключна конференція Проекту АМР США «Репродуктивне здоров'я в Україні»

26 вересня учасники Всеукраїнської Коаліції з РЗ/ПС долучаться до хвилі інформаційно-просвітницьких заходів з нагоди Всесвітнього дня контрацепції

17 вересня у м. Херсон пройде інформаційний ярмарок до Днів USAID в Україні

Законодавство та політика:

У МОЗ України відбулася презентація та обговорення Концепції та проекту нової ДПРЗН на період 2017-2021 рр.

Україна визначає свої пріоритети в рамках Цілей Сталого Розвитку

Новини та практики

У червні завершився другий етап Програми малих грантів Проекту USAID «Репродуктивне здоров'я в Україні»

У Києві відбувся тематичний семінар з презентації навчального курсу для молоді з інтелектуальними порушеннями «Право на любов»

У червні пройшли засідання Робочої групи з розробки концепції та проекту нової ДПРЗН

Відбулася спільна нарада з питань проектів, направлених на охорону здоров'я матерів та дітей

БО «Світло надії» заохочує молодь до відповідальної поведінки

Спеціалісти Клінік, дружніх до молоді продовжують профілактичну роботу з питань РЗ серед молоді

Електронний бюлетень - видання Благодійного фонду «Здоров'я жінки і планування сім'ї», в якому висвітлюються міжнародні та національні новини та анонси у сфері планування сім'ї та репродуктивного здоров'я, реалізовані Фондом та партнерськими організаціями. Це видання стало можливим завдяки щедрій підтримці американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Зміст публікації не обов'язково відображає погляди USAID або Уряду Сполучених Штатів Америки.

У червні завершився другий етап Програми малих грантів Проекту USAID «Репродуктивне здоров'я в Україні»

У червні 2016 р. організації - переможці 2-го етапу Програми малих грантів Проекту USAID «Репродуктивне здоров'я в Україні» завершили реалізацію проектів, підтриманих в рамках Програми. Діяльність за проектами втілювалася протягом 6 місяців, проте, не зважаючи на досить короткий період реалізації проектів, організації-грантери досягли суттєвих змін, які позитивно вплинули на ситуацію щодо доступу до інформації та послуг з РС та ПС як на місцевому, так і на рівні країни. Більше того, результатами цих змін скористаються не тільки пересічні громадяни, але й люди з особливими освітніми, соціальними та медичними потребами. Коротко про результати інформаційно-просвітницької та адвокаційної діяльності організацій-грантерів – далі.

ВПРОВАДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ «ПРАВО НА ЛЮБОВ: РЕПРОДУКТИВНЕ ЗДОРОВ'Я І ПРАВА ОСІБ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ»

Всеукраїнська громадська організація «Коаліція захисту прав осіб з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень» (м. Київ)

ВГО «Коаліція» здійснювала проектну діяльність у співпраці із представниками недержавних організацій, комунальних та інтернатних закладів з метою апробації навчального курсу з питань сексуальних та репродуктивних прав для молоді з інтелектуальними порушеннями «Право на любов». В результаті, до тексту електронного посібника «Право на любов», розробленого у 2015 році, було внесено корективи, та створено додатки та робочі матеріали для слухачів курсу по кожному із занять. Також протягом трьох місяців проекту відбувалася апробація курсу на базі 4-х пілотних установ:

1. Благодійне товариство допомоги інвалідам та особам з інтелектуальною недостатністю «Джерела» (Київ), викладач – Гребеннікова Софія Вікторівна, група з дівчат.
2. Центр трудової реабілітації інвалідів з розумовою відсталістю (Київ), викладач – Рибак Валерій Вікторович, група з хлопців.
3. Шевченківський дитячий будинок інтернат (сmt Шевченкове, Харківська область), викладач Павленко Василь Петрович, група з хлопців.
4. Богодухівський дитячий будинок інтернат (м. Богодухів, Харківська область), викладач Наталііна Ірина Євгенівна, група з дівчат.

Окрім того, в рамках проекту та у співпраці з Міністерством соціальної політики України фахівцям Коаліції вдалося розробити та провести два тренінги з питань статевого виховання молоді з інтелектуальними порушеннями: для фахівців реабілітаційних центрів та для фахівців інтернатних закладів.

Також, під час заходів до Всеукраїнського тижня планування сім'ї в Україні спільно з Управлінням у справах людей похилого віку та надання соціальних послуг Мінсоцполітики України було проведено круглий стіл на тему: «Репродуктивне здоров'я та права осіб з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень». Крім організаторів, у роботі круглого столу взяли участь

представники Департаменту соціального захисту інвалідів Міністерства соціальної політики України, обласних департаментів соціального захисту населення, Інституту праці і зайнятості населення МСП і НАН України, вищих навчальних закладів, а також представники неурядових організацій та комунальних закладів для людей з інвалідністю. На заході обговорили тему дотримання сексуальних та репродуктивних прав осіб з інтелектуальними порушеннями та шляхи вирішення проблемних питань, пов'язаних із незадоволенням цих прав в Україні. Також говорили про необхідність впровадження навчального курсу з питань сексуального виховання осіб з інтелектуальними порушеннями «Право на любов» в закладах, які надають послуги стаціонарного догляду. Рекомендаціями, виробленими під час засідання круглого столу, можна ознайомитися за [посиланням](#). Успіхом проекту представники ВГО «Коаліція» вважають апробацію курсу за участі висококваліфікованих спеціалістів, а також «аншлаг» бажаючих пройти тренінги з питань статевого виховання людей з ІН.

Після завершення проекту та за підтримки Благодійного Фонду «Здоров'я жінки і планування сім'ї» буде підготовлено електронну та друковану версії посібника «Право на любов». Також буде продовжено проведення заходів на тему дотримання репродуктивних та сексуальних прав людей з ІН. Так, ВГО «Коаліція» націлена на пошук додаткових коштів для проведення тренінгів із впровадження навчальної програми з питань сексуального виховання та репродуктивних прав для молоді з ІП «Право на любов». Окрім того, у планах поширити результати діяльності, та, зокрема, програму курсу «Право на любов» у сусідніх державах, таких як Білорусь та Молдова.

«РІЗНІ МОЖЛИВОСТІ – РІВНІ ПРАВА НА ЗДОРОВ'Я»

Громадська організація «ДАСИД» (м. Дніпропетровськ)

Фахівці ГО «ДАСИД», що представляє інтереси сімей, які виховують дітей із синдромом Дауна, протягом проекту працювали над створенням посібника з гендерного виховання дітей з інтелектуальною недостатністю для вчителів та батьків. Як результат, було розроблено попередній варіант посібника, що містить як ключову інформацію в рамках тематики, так і значну кількість ілюстрацій, що є важливою умовою при створенні навчальних матеріалів для дітей з інтелектуальною недостатністю. Також були створені робочі зошити для дітей та набір наочного матеріалу для використання під час занять за курсом. З метою вдосконалення посібника були проведені три фокус-групи за участі батьків дітей із інтелектуальною недостатністю, студентів

кафедри корекційної освіти Дніпропетровського національного університету ім.О.Гончара та шкільних психологів міста Дніпро. В результаті посібник для вчителів та батьків був розділений на дві частини: «Посібник з гендерного виховання дітей з інтелектуальною недостатністю для вчителів» та «Рекомендації батькам дітей із інтелектуальною недостатністю щодо виконання домашніх завдань».

Завдяки даному проекту ГО «ДАСИД» вдалося налагодити партнерські стосунки з державними та неурядовими організаціями міста, а діяльність в рамках проекту дозволила розширити коло однодумців серед батьків та фахівців, а також підвищити рівень компетентності батьків з питань виховання дітей з особливими освітніми потребами та збереження їх репродуктивного здоров'я.

Наразі посібник та його матеріали готові для апробації у спеціальних навчальних закладах для дітей з інтелектуальною недостатністю із його подальшим удосконаленням та затвердженням у Міністерстві освіти і науки України.

СУЧАСНИМИ КРОКАМИ У ЗДОРОВЕ ЩАСЛИВЕ МАЙБУТНЄ: ВПРОВАДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ АНІМАЦІЇ У СФЕРІ РЗ/ПС НА ДОПОМОГУ СІЛЬСЬКІЙ МОЛОДІ

Бердичівська міська громадська організація «Молодь обирає життя»

Оскільки цільовою аудиторією проекту була сільська молодь, фахівці БМГМО «Молодь обирає життя» на початку реалізації проекту здійснили оцінку потреб сільської молоді у сфері репродуктивного здоров'я та планування сім'ї. Оцінку було проведено шляхом організації фокус-груп з використанням методу «Майстерня» та анонімного опитування. До участі у дослідженні долучилися учні загальноосвітніх навчальних закладів і ПТНЗ Бердичівського району, а також педагогічні працівники сільських ЗОШ I-III ступеня і ДНЗ «Бердичівське вище професійне училище». Аналіз отриманих даних показав, що молодь недостатньо обізнана з питань РЗ/ПС, зокрема, переважна більшість опитаних не має чітких уявлень про шляхи розповсюдження ВІЛ-інфекції та інфекцій, що передаються статевим шляхом, способи профілактики захворювань тощо. Результати дослідження дали змогу окреслити подальші кроки в напрямку покращення ситуації. Першим кроком стало укладання Меморандуму спільних дій за участю надавачів освітніх, медичних та соціальних послуг у сфері РЗ/ПС, а також підготовка медіа-звіту для актуалізації проблеми покращення доступу сільської молоді

до освітніх, медичних та соціальних послуг у сфері РЗ/ПС. Одним із основних заходів проекту став дводенний інтенсив-курс з підготовки соціальних аніматорів із числа учнів ЗОШ I-III ступенів та ПТНЗ Бердичівського району, педагогічних працівників у якості посередників між надавачами та користувачами освітніх, медичних та соціальних послуг, а також створення [інтернет-ресурсу](#). У Школі взяли участь підлітки віком 15-18 років з п'яти навчальних закладів Бердичівського району. Під час заходу учасниці та учасники дізнались про послуги у сфері РЗ/ПС, навчились особливостям інформаційної роботи з різними цільовими аудиторіями, мали можливість вдосконалити навички презентації, проявити свої лідерські якості та творчі здібності, брали участь у тематичних іграх тощо.

Для поширення інформації про проект та його ініціативи було проведено прес-ланч щодо формування рівних можливостей у доступі до медичних, освітніх та соціальних послуг сільської молоді у сфері зміцнення і збереження репродуктивного здоров'я за участю представників відділу освіти Бердичівської РДА, керівників загальноосвітніх закладів I-III ступенів та ПТНЗ Бердичівського району, працівників Центру соціальних служб для дітей, сім'ї та молоді. Окрім того, за результатами проекту було створено брошуру «Формування рівних можливостей у доступі до медичних, освітніх та соціальних послуг сільської молоді у сфері зміцнення і збереження репродуктивного здоров'я».

Надалі БМГМО «Молодь обирає життя» планує продовжувати співпрацю із профільними спеціалістами у сфері репродуктивного здоров'я, підтримувати діяльність підготовлених учнів та педагогів для розповсюдження достовірної інформації з питань РЗ/ПС серед сільської молоді. Також у планах провести тематичні інформаційні заходи для молоді та педагогічних працівників у тих школах, які не були охоплені під час реалізації проекту. Ця діяльність буде можливою в тому числі і завдяки співпраці з Бердичівською міською централізованою бібліотечною системою, в рамках якої діють дитячий клуб «ДоброНосики» та молодіжний центр «М-Формація».

РАЗОМ – ДО ЗДОРОВОГО МАЙБУТНЬОГО!

ГО «Інформаційно-тренінговий центр громадських ініціатив» / ІТЦГІ (м. Київ)

На початку реалізації проекту представники ІТЦГІ провели у різних районах столиці, в т.ч. Голосіївському та Дарницькому, низку робочих зустрічей та круглих столів за участі посадовців та громадських активістів. Завдяки такій роботі вдалося окреслити практичні кроки у сфері освіти, медицини, соціальної роботи з населенням, які стали базою для подальшої розробки пропозицій до програм соціально-економічного розвитку районів на 2017 рік. До обговорення цих питань долучилися і представники депутатського корпусу Київської міської ради, а напрацьовані пропозиції були винесені на обговорення відповідної депутатської комісії. Більше того, працівники комунальних/державних установ, а саме відділів/управлінь у справах сім'ї, молоді та спорту пілотних районів м. Києва, служб у справах дітей, управлінь освіти, управлінь охорони здоров'я, а також медичних закладів, громадських і релігійних організацій наголосили на своєму бажанні брати участь у подальшій роботі проекту, підтримці проектних пропозицій на різних рівнях, та участі у запланованих просвітницьких заходах з питань збереження

репродуктивного здоров'я.

Також силами Центру у Дарницькому, Голосіївському, Солом'янському та Святошинському районах міста Києва були проведені семінари та інформаційні зустрічі з питань РЗ та ПС для громадських активістів, співробітників медичних та освітніх закладів, працівників районних державних адміністрацій, членів громадських рад, активного студентства тощо.

Окрім того ІТЦГІ провів он-лайн опитування населення з питань РЗ/ПС, аналіз результатів якого дозволив зробити наступні висновки:

- Незалежно від груп населення, українці майже не поінформовані про загальний стан репродуктивного здоров'я громадян в нашій країні;
- Профілактична та інформаційна робота з питань збереження репродуктивного здоров'я та планування сім'ї, а також виховання культури безпечної поведінки проводиться серед різних груп населення, але на недостатньому рівні;
- Громадськість має користуватися важелями впливу на владні рішення з метою покращення репродуктивного здоров'я населення, готова підтримувати відповідні інформаційні заходи, а також сама виступати їх ініціатором.

За результатами проектної діяльності експертами проекту було створено [електронну петицію до Київської міської ради](#), а у травні ц.р. проведено заключний семінар, учасниками якого стали громадські активісти з різних районів столиці та Київської області, представники громадських організацій та волонтери. На заході обговорювалися результати проекту та механізми і засоби впливу громадськості на прийняття владних рішень та здійснення громадського контролю щодо їх виконання в розрізі питання збереження репродуктивного здоров'я населення. Окрім того, команді проекту вдалося долучитися до загальноміських громадських слухань, що мали місце наприкінці травня поточного року, де були презентовані результати проектної діяльності. На додаток, представниці ІТЦГІ розповіли про досягнення проекту під час фінальної прес-конференції в УНІАН.

Надалі ІТЦГІ планує підтримувати активність створеної під час проекту [дискусійної Інтернет-платформи](#); включати тему репродуктивного здоров'я як складову частину інших соціальних проектів та ініціатив; розробляти та реалізовувати соціальні ініціативи з тематики репродуктивного здоров'я за участі та у партнерстві з членами створеної завдяки проекту партнерської мережі.

ПРОСВІТНИЦТВО ТА АДВОКАТУВАННЯ В СФЕРІ РЕПРОДУКТИВНОГО ЗДОРОВ'Я

Коаліція молодіжних громадських організацій «Молода Черкащина»

Завдяки проекту, підтриманому у 2015 році в рамках першого етапу Програми малих грантів проекту USAID «Репродуктивне здоров'я в Україні», КМГО «Молода Черкащина» вдалося привернути увагу громадськості до обмежень у доступі до послуг з репродуктивного здоров'я для жінок та чоловіків з особливими потребами (зокрема для тих, які пересуваються в інвалідному візку), що призвело до позитивних зрушень та покращення відповідних умов у місцевих медичних установах. Тож діяльність за проектом, реалізованим у першому півріччі 2016 року,

дозволила посилити вплив та досягти покращення у інформуванні цільової аудиторії проекту про важливість своєчасного звернення та отримання послуг з РЗ та планування сім'ї.

Для цього КМГО «Молода Черкащина» створила ролики соціальної реклами для [жіночої](#) та [чоловічої](#) аудиторії. У роликах йдеться не лише про важливість щорічних медичних оглядів, а й про те, що, зокрема для жінок, які мають інвалідність, у кількох медичних закладах Черкас з'явилися додаткові зручності для проходження такого обстеження: гінекологічні крісла з гідравлікою та зручні заїзди до приміщень тощо. Ролики були розміщені на місцевих телеканалах ТРК «ВІККА» і ЧОДТРК «Рось», де вони тривалий час (до місяця) транслювалися кілька разів на добу. Додатково, представники «Молодої Черкащини» інформували про зручності, які з'явилися в Черкасах для гінекологічного огляду жінок з вадами опорно-рухового апарату, шляхом поширення листівок-флаєрів у Черкаській обласній МСЕК, а також в управліннях праці та соціального захисту населення Придніпровського та Соснівського районів міста Черкаси. «Школа адвокатиї з питань репродуктивного здоров'я», що мала місце у квітні ц.р., стала основним освітнім заходом проекту. У Школі взяли участь 19 представників громадських організацій із 10 областей України, що працюють у тематиці репродуктивного здоров'я та репродуктивних прав. Учасниці та учасники Школи отримали інформацію про стратегічне планування адвокаційних кампаній, практичні знання та навички розробки таких кампаній, лобювання громадських інтересів, ведення переговорів тощо. Результатом Школи стала розробка чотирьох адвокаційних кампаній різного рівня - від міста до країни.

Зокрема, перша кампанія реалізується на всеукраїнському рівні і має на меті прийняття державної програми «Репродуктивне здоров'я нації 2017-2020». План другої кампанії спрямований на подолання низького рівня медичних профілактичних обстежень, адже близько 90% українських жінок не звертаються за такими послугами вчасно, натомість, потрапляють до рук медиків коли вже є нагальна потреба у лікуванні. Третя кампанія має на меті підвищити рівень обізнаності в питаннях сексуального і репродуктивного здоров'я учнів ЗОШ з 6 по 11 клас в конкретних областях України. Четверта адвокаційна кампанія націлена підвищити кваліфікацію лікарів центрів СНІДу та якості надання послуг жінкам з ВІЛ+ статусом. Дані ініціативи вже почали впроваджуватись на теренах України загалом та у різних її областях зокрема.

На додаток, в рамках проекту було створено електронний посібник з адвокатиї «Відстоювання прав людей з особливими потребами – зокрема дівчат та жінок з інвалідністю – в сфері репродуктивного здоров'я», про що представники КМГО «Молода Черкащина» повідомили журналістам під час фінальної прес-конференції проекту. Посібник стане у нагоді організаціям, які займаються адвокацією та лобюванням в сфері репродуктивного здоров'я жінок та чоловіків, а також у сфері захисту прав людей з особливими потребами. Крім практичної частини посібник містить приклади успішних історій адвокатиї, інформацію для жінок з особливими потребами по збереженню та відновленню репродуктивного здоров'я, а також інформацію для медиків (лікарів-гінекологів) щодо фізичних та психологічних особливостей прийому таких пацієнток.

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ВІДПРАЦЬОВАНОЇ МОДЕЛІ АДВОКАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СФЕРІ ЗБЕРЕЖЕННЯ РЕПРОДУКТИВНОГО ЗДОРОВ'Я ТА ПЛАНУВАННЯ СІМ'Ї В ОБРАНИХ ЛОКАЛЬНИХ ГРОМАДАХ ХЕРСОНЩИНИ

Херсонський обласний центр «Успішна жінка»

ХОЦ «Успішна жінка» в рамках проекту організував та провів низку заходів - робочих зустрічей, круглих столів, практичних семінарів, майстер-класів, фокус-групових дискусій - за участі представників органів державної влади та громадських активістів смт Чаплинка та села Григорівка. Результатом цього стало створення у кожній громаді локальної групи із впровадження механізмів адвокаційної діяльності в сфері збереження репродуктивного здоров'я / планування сім'ї. До складу кожної із груп увійшли місцеві спеціалісти, діяльність яких тим чи іншим чином стосується питань РЗ/ПС: освітяни, медики, працівники закладів соціального захисту, культури, соціальні працівники, а також представники громадськості - голова та члени громадської ради при Чаплинській районній державній адміністрації, молодіжної ради при сільському голові тощо. Саме ці локальні групи відпрацьовували на практиці механізми адвокаційної діяльності в сфері збереження РЗ/ПС, наслідком чого стало прийняття Плану заходів в сфері збереження репродуктивного здоров'я / планування сім'ї Чаплинського району на 2016 рік. Безперечним успіхом проекту є те, що до Григорівської локальної групи увійшов сільський голова Сергій Кліщевський. Окрім того, до проекту долучилась Чаплинська кримінально-виконавча інспекція з питань покарань каховського підрозділу, під опікою якої знаходяться особи жіночої статі з асоціальних груп, яким вкрай необхідна інформація з питань контрацепції та попередження ІПСШ.

Робота членів локальних груп не обмежилася лише прийняттям вищезгаданого документу. Зокрема, ще на початку проекту було ініційовано проведення анкетування серед молоді Чаплинського району з метою вивчення рівня знань молоді у сфері репродуктивного здоров'я, ставлення до особистого здоров'я, визначення потреб молоді та заходів, яких необхідно вжити для покращення ситуації у цій сфері. Окрім того, з нагоди Тижня Планування сім'ї було організовано цікаві інформаційно-просвітницькі заходи: у смт Чаплинка організовані тематичні розмальовки – графіті, а у с. Григорівка пройшла конкурсна

програма «Сходінками до власного здоров'я».

В рамках проекту також було створено електронну брошуру «Модель адвокаційної діяльності в сфері збереження репродуктивного здоров'я / планування сім'ї на Херсонщині», яку було презентовано представникам місцевих колегій управління соціального захисту та департаменту охорони здоров'я для поширення інформації та планування відповідних кроків у інших районах Херсонської області вже на 2016–2017 роки. А ще, завдяки тому, що Центр «Успішна жінка» суттєво розширив географію своєї діяльності та мережу партнерів, готових співпрацювати у сфері РЗ/ПС, фахівці та фахівчині Центру планують і надалі проводити інформаційно–просвітницькі заходи з питань РЗ/ПС, в тому числі у найвіддаленіших населених пунктах Херсонщини.

ЗБЕРЕЖЕННЯ РЕПРОДУКТИВНОГО ЗДОРОВ'Я ПІДЛІТКІВ, УЧНІВ ТА ВИХОВАНЦІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКІЛ-ІНТЕРНАТІВ Благодійна організація «Всеукраїнський Благодійний Фонд «Єдина Родина» (м. Харків)

Цільовою аудиторією проекту БО «Єдина родина» були вихованці інтернатних закладів Луганської та Донецької областей. Тому, для досягнення цілей проекту, Фонд, насамперед, доклав зусиль для налагодження взаємодії з Департаментами освіти і науки обласних державних адміністрацій, керівництвом загальноосвітніх шкіл-інтернатів у Донецькій та Луганській областях. Пізніше силами Фонду були організовані семінари-тренінги для вихователів, психологів, соціальних педагогів та медичних працівників, що працюють у інтернатах цих областей, щодо методів роботи з підлітками по профілактиці та збереженню їх репродуктивного здоров'я. Завдяки [сторінці у соціальних мережах](#) та розміщенню інформації на [сайті Фонду](#), а також онлайн-консультаціям, вебінарам, спілкуванню у Skype, представники інтернатів, що пройшли тренінги, отримували додаткову інформацію та підтримку для подальшої роботи із підлітками у своїх навчально-виховних закладах.

Як результат, тематичні просвітницькі заняття з підлітками були проведені у 19 загальноосвітніх школах-інтернатах Луганської та Донецької областей. Робота вихователів супроводжувалася поточними супервізійними візитами фахівців Фонду «Єдина родина». Результати цієї діяльності, а також подальші кроки в рамках наступного навчального року вдалося обговорити під час заключного семінару проекту. Наразі Фонд «Єдина родина» шукає додаткові джерела фінансування для продовження розпочатої в рамках проекту діяльності.

У Києві відбувся тематичний семінар з презентації навчального курсу для молоді з інтелектуальними порушеннями «Право на любов»

5-7 липня 2016 року на базі готельного комплексу «Турист» (м. Київ) пройшов тематичний семінар «Права осіб з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень: Презентація навчального курсу для молоді з інтелектуальними порушеннями «Право на любов». Захід організувала Всеукраїнська громадська організація «Коаліція захисту прав осіб з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень» за підтримки Міністерства соціальної політики України та Фонду соціального захисту України в рамках програми «Фінансова підтримки громадських організацій інвалідів», та проекту Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Репродуктивне здоров'я в Україні», що реалізовується Благодійним Фондом «Здоров'я жінки і планування сім'ї». Пройти навчання в рамках семінару виявили бажання майже 70 учасників та учасниць з різних регіонів України, що представляють організації-члени ВГО «Коаліція», які працюють у сфері захисту прав та надання послуг особам з інтелектуальними порушеннями та їх опікунам, та проводять семінари для законних представників осіб з інтелектуальними порушеннями. Відповідно до програми семінару, учасниці та учасники дізналися про досвід проведення семінарів для законних представників осіб з інтелектуальними порушеннями, що здобули їхні колеги, а також досвід Благодійного товариства «Джерела» у проведенні семінарів для батьків у рамках впровадження соціальної послуги «тимчасовий перепочинок доглядальника», який презентувала присутнім Раїса Кравченко, виконавча директорка ВГО «Коаліція». Окрім того, під час першого дня в рамках заходу певний час було присвячено актуальним питанням організаційної роботи ВГО «Коаліція», її стратегічному плану, визначенню очікуваних результатів діяльності та заходів для їх досягнення тощо. Власне презентація навчального курсу для молоді з інтелектуальними порушеннями «Право на любов» та обговорення результатів його апробації відбулися у другий день заходу. Перед початком цієї частини семінару, Ірина Скорбун, представниця Благодійного Фонду «Здоров'я жінки та планування сім'ї», розповіла учасникам про діяльність Фонду на підтримку роботи інших громадських організацій, що працюють для захисту прав та надання послуг людям з інвалідністю, поінформувала про нові інформаційні матеріали Фонду тощо. Курс «Право на любов» був розроблений в рамках проекту «Впровадження навчального курсу «Право на любов: репродуктивне здоров'я і права осіб з інтелектуальними порушеннями», що був підтриманий Програмою малих грантів Проекту USAID «Репродуктивне здоров'я в Україні». Курс створений для людей з легким ступенем розумової відсталості та відповідає міжнародним підходам до питань статевого виховання та сексуальних прав людей з ІП, про що повідомила на семінарі Раїса Кравченко. У свою чергу Надія Майорова (ВГО «Коаліція») ознайомила присутніх із анотацією до курсу «Право на любов», а Софія Гребеннікова (соціальний педагог БТ «Джерела») поділилася досвідом здійснення апробації курсу у пілотних закладах м. Києва. Далі учасники та учасниці семінару мали можливість надати

свої рекомендації щодо вдосконалення курсу, в тому числі щодо використання спрощеної мови для людей з інтелектуальними порушеннями. Окрім того, під час обговорення курсу йшлося про особливості роботи з молодими людьми з інтелектуальними порушеннями, важливість дотримання конфіденційності та інших принципів під час проведення курсу, а також проведення роботи з батьками молоді з ІП щодо участі їхніх дітей у курсі. Окрім того, під час семінару присутні мали нагоду ознайомитись із попереднім варіантом навчально-методичної збірки «Гендерне виховання дітей із інтелектуальною недостатністю», яку презентували Венера Шевченко та Наталя Ніконенко, укладачки збірки, представниці ГО «ДАСИД», м.Дніпропетровськ. Розробка даного інструменту стала можливою також завдяки підтримці Проекту USAID «Репродуктивне здоров'я в Україні». Таке спільне обговорення дозволило авторам двох вищезгаданих навчальних курсів взяти до уваги їх досвід розробки для вдосконалення обох посібників. Тож робота у напрямку створення вищезазначених навчальних курсів невдовзі дасть можливість надавачам послуг отримати унікальні для України інструменти по роботі з дітьми та дорослими з інтелектуальними порушеннями для подальшого впровадження якісних програм статевого виховання.

У червні пройшли засідання Робочої групи з розробки концепції та проекту нової ДПРЗН

У червні поточного року в рамках реалізації Проекту USAID «Репродуктивне здоров'я в Україні» під час засідань експертної групи було розпочато роботу над проектом нової Державної програми «Репродуктивне здоров'я нації» на період 2017-2021 рр. До роботи долучилися українські експерти у сферах, обговоренню яких були присвячені засідання, в тому числі представники Програми АМР США «Здоров'я жінок України» та Благодійного Фонду «Здоров'я жінки і планування сім'ї». Як результат, фінальний варіант Концепції та проект Програми був представлений учасникам Координаційної Ради при Міністерстві охорони здоров'я України (детальніше про це - у розділі [Законодавство](#))

Відбулася спільна нарада з питань проектів, направлених на охорону здоров'я матерів та дітей

7 червня 2016р. у Києві відбулась спільна нарада Міністерства охорони здоров'я, міжнародних організацій (ВООЗ, Дитячий Фонд ООН та Фонд Народонаселення ООН) та представників структурних підрозділів охорони здоров'я обласних та Київської міської державних адміністрацій з питань подальшого впровадження проектів, направлених на охорону здоров'я матерів та дітей. У заході взяли участь понад 100 осіб з усіх регіонів України.

Серед іншого, учасникам та учасницям наради були презентовані результати діяльності «Клінік, дружніх до молоді», а також інші ініціативи та досягнення у наданні послуг матерям, дітям,

підліткам та молоді, що стало можливим завдяки зусиллям державних структур та підтримці міжнародних організацій. За результатами спільної наради було винесено [Рішення](#). Більше про нараду – [тут](#).

БО «Світло надії» заохочує молодь до відповідальної поведінки

5 червня ц.р. фахівців Клініки, дружньої до молоді дитячої міської клінічної лікарні м. Полтави запросили до профілактичного Центру для підлітків «Light house», створеного Благодійним Фондом «Світло надії» - учасником Всеукраїнської Коаліції з репродуктивного здоров'я та планування сім'ї. Представники Клініки провели для підлітків – відвідувачів Центру - інформаційне заняття з теми репродуктивного здоров'я. Зокрема, підлітки дізналися про контрацепцію, правила використання презервативів (як чоловічих так і жіночих), отримали інформацію про профілактику інфекцій, що передаються статевим шляхом та необхідність своєчасного медичного обстеження. Крім того, підліткам розповіли про місця, де вони можуть безкоштовно отримати презервативи, пройти експрес-тестування на ВІЛ. Чи добре підлітки засвоїли цю інформацію, фахівцям вдалося виявити під час спеціальних інтерактивних ігор, таких як квест «День здоров'я», який 15 липня пройшов цього року вже вдруге. Його організували БО «Світло надії» спільно із Управлінням у справах сім'ї, молоді та спорту Полтавського МВК за підтримки МБФ «Альянс громадського здоров'я» у партнерстві з Головним Управлінням Національної поліції Полтавської області та Головним Управлінням Державної служби з надзвичайних ситуацій Полтавської області. На кожній із 12 станцій на учасників та учасниць, об'єднаних у команди, чекали завдання, які стосувалися здорового способу життя, гігієни, профілактики ВІЛ-інфекції, репродуктивного здоров'я, контрацепції тощо. Співпраця профілактичного Центру для підлітків «Light house» та КДМ продовжиться і надалі: медики та представники Центру сподіваються охопити більшу кількість молоді після завершення літніх канікул. Більше про діяльність БО «Світло надії» дивіться на [сайті організації](#).

Спеціалісти Клінік, дружніх до молоді продовжують профілактичну роботу з питань РЗ серед молоді

Протягом червня спеціалісти **Клініки, дружньої до молоді КУ «Сумська міська дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди»** провели низку тематичних тренінгів для підлітків. Зокрема, підлітки дізналися про ризики раннього початку статевих стосунків, причини сказати «Ні», репродуктивне здоров'я, ризики інфікування ІПСШ, контрацепцію тощо. Тренінги проходили як у стінах КДМ, так і на базі навчальних закладів міста Суми. Більше про діяльність Сумської КДМ [тут](#).

6-8 червня спеціалісти **Клініки, дружньої до молоді КЗ «Херсонська міська клінічна лікарня ім.Є.Є.Карабелеша»** провели інформаційний захід «Бережи репродуктивне здоров'я змолоду!» для студенток коледжів міста Херсон. Фахівці КДМ ознайомили дівчат-підлітків з основами репродуктивного здоров'я, наслідками ранніх статевих стосунків, ризикованої поведінки, незапланованої вагітності тощо. Особлива увага приділялася правам та обов'язкам у сексуальних стосунках, а також необхідності використання засобів контрацепції. Окрім того, спеціалісти КДМ звернули увагу молоді на необхідність

визначення свого статусу та запросили пройти обстеження на ВІЛ, а також відвідати лікаря-гінеколога для отримання консультацій та рекомендацій, щоб уникнути проблем з репродуктивним здоров'ям у майбутньому. Детальніше про роботу Херсонської КДМ тут.

У Одесі в рамках профілактичної роботи з молоддю, фахівці відділення **Клініка, дружня до молоді міської студентської поліклініки №21** за підтримки міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та громадської організації «Молодіжний центр розвитку» провели для студентів інформаційно-профілактичні заняття з нагоди Всесвітнього дня боротьби з тютюнопалінням. Зокрема, студенти та студентки Одеського обласного базового медичного та Одеського педагогічного училищ долучилися до участі у інтерактивних лекціях і круглих столах, присвячених здоровому способу життя та відмові від

шкідливих звичок. Молоді також розповіли і про профілактику ВІЛ / СНІДу, вірусного гепатиту та захворювань, що передаються статевим шляхом. Учасникам та учасницям заходів запропонували отримати у КДМ безкоштовні консультації та пройти тестування на ВІЛ.

З метою пропаганди здорового способу життя, спеціалісти Центру медико-соціальної допомоги дітям і молоді **«Клініка, дружня до молоді» м. Шостка** у червні-липні провели цикл тренінгових занять «За здоровий спосіб життя» у наметових таборах «Турист», «Юність» та у міських літніх таборах відпочинку. Мета заходів – спонукати підлітків берегти власне здоров'я, дотримуватися здорового способу життя та відповідальної поведінки. Під час тренінгів поширювалися візитівки з інформацією про види послуг та принципи роботи КДМ та тематичні інформаційні матеріали.

Законодавство та політика

У МОЗ України відбулася презентація та обговорення Концепції та проекту нової ДПРЗН на період 2017-2021 рр.

21 червня 2016 року у залі міжнародних засідань Міністерства охорони здоров'я України відбулося підсумкове засідання робочої групи МОЗ України з підготовки проекту Державної соціальної програми «Репродуктивне здоров'я нації» на період до 2021 року. Захід організовано у співпраці Міністерства охорони здоров'я України та Благодійного фонду «Здоров'я жінки і планування сім'ї» в рамках проекту USAID «Репродуктивне здоров'я в Україні». Участь у засіданні взяли Роман Васишин, заступник Міністра охорони здоров'я України, керівник апарату, голова робочої групи, а також представники відділу програм і реформ Департаменту громадського здоров'я МОЗ України, Медичного департаменту МОЗ України, Департаменту фінансово-ресурсного забезпечення МОЗ України, Методично-організаційного моніторингового центру Національної дитячої лікарні «ОХМАТДИТ» МОЗ України, Інституту демографії та соціальних досліджень імені М.В.Птухи НАН України, Інституту педіатрії, акушерства і гінекології Національної академії медичних наук України, Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П.Л.Шупика, Медичної клініки «Інститут планування сім'ї» та перинатального центра м. Києва, обласних лікарень та центрів планування сім'ї, Житомирського інституту медсестринства, Донецького національного медичного університету ім.М.Горького, а також Національної асамблеї інвалідів, ВГО «Коаліція захисту прав інвалідів та осіб із інтелектуальною недостатністю», Дитячого Фонду ООН, Фонду Народонаселення ООН в Україні, Програми AMP США «Здоров'я жінок України»/USAID, фахівці проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні» та представники Благодійного Фонду «Здоров'я жінки і планування сім'ї».

Відкрив засідання Роман Васишин, заступник міністра охорони здоров'я, який привітав учасників Робочої Групи МОЗ України,

створеної у відповідності до Наказу №424 від 06/05/2016 р.

«Про утворення робочої групи з розробки проектів Концепції і Державної соціальної програми «Репродуктивне здоров'я нації» на період до 2021 р.». Пан Васишин поінформував присутніх про головну ціль зустрічі, результатом якої має стати фінальне обговорення Концепції, а також складання плану дій щодо подальшої підготовки проекту нової програми та його прийняття Кабінетом Міністрів України.

Тетяна Растригіна, старший спеціаліст з управління проектами Офісу програм з охорони здоров'я Агентства США з міжнародного розвитку / USAID, привітала присутніх від імені AMP США та коротко нагадала про діяльність USAID щодо підтримки у розробці та реалізації як минулої Державної програми «Репродуктивне здоров'я нації до 2015 р.»/ДПРЗН, так і Концепції та проекту нової ДПРЗН на період 2017-2021 рр. Пані Растригіна наголосила на значній ролі проектів USAID, що працюють у сфері громадського здоров'я, зокрема, проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні», ключовим завданням якого і є розробка проекту нової ДПРЗН 2017-2021 рр.

У свою чергу Галина Майструк, Голова Правління БФ «Здоров'я жінки і планування сім'ї», коротко представила результати оцінювання політики та послуг в галузі репродуктивного здоров'я та виконання Державної програми «Репродуктивне здоров'я нації» на період до 2015 року, що було проведено Благодійним Фондом протягом листопада 2014 – квітня 2015 р. в рамках проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні» та в партнерстві з Міністерством охорони здоров'я України. Пані Майструк також зазначила, що результати оцінювання та вироблені рекомендації, а також ключові європейські документи стали основою для розробки Концепції та проекту нової ДПРЗН.

Наталія Боднарук, Начальник відділу організації акушерсько-гінекологічної допомоги Медичного департаменту МОЗ України, презентувала присутнім проект Концепції Державної соціальної програми «Репродуктивне здоров'я нації» на період 2017-2021 рр. Пані Боднарук наголосила, що Концепцію нової ДПРЗН підготовлено у відповідності до міжнародних документів у

сфері РЗ, а саме Плану сталого розвитку ООН на 2016–2030 рр. та пов'язаних з ним Цілей сталого розвитку, а також нещодавно розробленого Європейського плану дій ВООЗ з посилення охорони сексуального, репродуктивного здоров'я та прав на 2017-2021 рр. Далі пані Боднарук ознайомила учасників засідання з метою нової ДПРЗН та представила для подальшого експертного обговорення очікувані результати виконання нової Програми та прогностичні ключові показники, що мають бути досягнуті за результатами виконання Державної програми «Репродуктивне здоров'я нації» на період 2017-2021 рр.

Після ознайомлення із Концепцією нової ДПРЗН 2017-2021 р., учасники та учасниці засідання перейшли до її обговорення, під час якого зокрема йшлося про:

- необхідність відображення у Програмі питання вакцинації дівчат-підлітків (12 років) від вірусу папіломи людини / ВПЛ з метою профілактики захворювання на рак шийки матки, яке посідає перше місце в структурі жіночої смертності від онкологічних захворювань. Не зважаючи на те, що, за словами експертів, така імунізація (вакцинація) можлива лише у країнах з високим рівнем забезпечення, досягти кращих результатів можна завдяки навчанню лікарів (сімейних лікарів, педіатрів) правилам та стандартам вакцинації, а також цілеспрямованому тематичному інформуванню про потребу у вакцинації від ВПЛ батьків та підлітків. Окрім того, одним із способів покриття витрат на імунізацію від ВПЛ може бути віднесення цих витрат на рахунок місцевих бюджетів відповідно до офіційної рекомендації МОЗ України;
- актуальність питання інших онкологічних захворювань репродуктивної сфери, в тому числі раку молочної залози, раку тіла матки тощо, та необхідності відображення цього блоку у новій Державній програмі. Окрім того, успішний досвід запровадження добровільної програми скринінгу на рак молочної залози має місто Вінниця, що може бути використано як модель для створення подібних програм у інших регіонах України;
- підготовку та внесення відповідних рекомендації та заходів до окремої Державної програми «Онкологія», яка наразі перебуває у процесі розробки;
- необхідність посилення служби планування сім'ї, адже одним із доказів ефективності її роботи є покращення показників використання контрацепції населенням України;
- необхідність створення та ведення реєстрів, що особливо актуально для ведення жінок високих груп ризику;
- важливість продовження навчальних та інформаційних програм з питань РЗ для різних категорій населення, зокрема, продовження навчання лікарів, в т.ч. проведення тренінгів з підготовки лікарів на базі Академії післядипломної медичної освіти. Це можливо також і завдяки мережі тренерів - лікарів акушерів-гінекологів, які пройшли навчання в рамках Програми АМР США «Здоров'я жінок України», та які готові продовжувати навчання колег за відпрацьованою методикою;
- розрахунки індикаторів та ключових показників нової ДПРЗН на період 2017-2021 рр. потрібно робити, базуючись на даних оцінки попередньої програми та створювати відповідні прогностичні показники з урахуванням реальних тенденцій;
- використання даних хвильових опитувань (HBS) як інструменту оцінки поведінки учнівської молоді тощо.

В результаті експертного обговорення Концепції та проекту

Програми, учасники та учасниці засідання Робочої Групи постановили:

1. Оприлюднити проект Концепції на сайті МОЗ України для подальшого громадського обговорення відповідно до офіційної процедури розробки та прийняття Державних програм.
2. Створити експертну підгрупу для здійснення економічних та фінансових обрахунків заходів Програми.

За матеріалами Протоколу засідання робочої групи МОЗ України з підготовки проекту Державної соціальної програми «Репродуктивне здоров'я нації» на період 2017-2021 рр., 21 червня 2016 р.

Україна визначає свої пріоритети в рамках Цілей Сталого Розвитку

В Україні триває робота над визначенням пріоритетів Цілей Сталого Розвитку (ЦСР) для країни. Глобальна програма зі сталого розвитку складається з **17-ти Цілей Сталого Розвитку** задля подолання бідності, викорінення нерівності та несправедливості, а також протидії кліматичним змінам. Наразі Україна має завданням адаптувати ці цілі, визначивши пріоритети для нашої держави на 2016-2030 роки, а також затвердити відповідні завдання та показники для моніторингу досягнення цих цілей.

Саме з цією метою 5-6 липня поточного року на базі готелю «Президент» (м. Київ) відбулися Консультації з адаптації та локалізації порядку денного з питань розвитку до 2030 року та 17 Цілей Сталого Розвитку в Україні. Захід був організований Міністерством економічного розвитку і торгівлі за підтримки системи ООН в Україні, а учасниками Консультацій стали експерти державних установ, наукових кіл, неурядових організації та ООН. Метою заходу було стимулювати досягнення спільного розуміння та оцінки Цілей Сталого Розвитку, їх актуальності в контексті національного розвитку України. Зокрема, Консультації були присвячені обговоренню наступних питань:

- Стійке економічне зростання та зайнятість;
- Справедливий соціальний розвиток;

- Ефективне, підзвітне управління і справедливість для всіх;
- Екологічна сталість і розбудова спроможності стійкого відновлення.

Після офіційної частини заходу, учасники та учасниці об'єдналися у групи з метою обговорення конкретних цілей, визначення відповідних завдань та індикаторів. Завдяки тому, що до участі у заході долучилися представниці Благодійного Фонду «Здоров'я жінки і планування сім'ї», питання збереження репродуктивного здоров'я та планування сім'ї були внесені до списку завдань до Цілі 3. Міцне Здоров'я, із відповідними критеріями оцінки їх досягнення, а реалізація майбутньої Програми «Репродуктивне здоров'я нації» на період 2017-2021 роки була зазначена як один із шляхів досягнення цих завдань.

Надалі передбачається проведення низки регіональних консультацій з ЦСР на місцевому рівні. Такі консультації будуть проводитися за координації різних представництв ООН в Україні (ЮНІСЕФ, ЮНЕЙДС, ООН Жінки), представництва ВООЗ в Україні та у співпраці з іншими партнерськими організаціями. Так, перша регіональна Консультація щодо локалізації та адаптації ЦСР відбулась 20 липня у Дніпрі. Подібні заходи пройдуть і у інших містах України. Більше про результати консультацій, а також плани заходів - [на сайті](#).

Анонси

6 вересня 2016 р. в рамках проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні» за участю членів Всеукраїнської Коаліції з Репродуктивного Здоров'я та Планування Сім'ї пройде засідання круглого столу на тему «Впровадження Європейських стандартів первинної профілактики та скринінгу раку шийки матки (РШМ)». Метою круглого столу є обговорення поточної ситуації щодо профілактики, скринінгу РШМ в Україні, розробка рекомендацій, що будуть внесені до нової Державної Програми з репродуктивного здоров'я на період 2017-2021 рр., та інших актуальних питань даної сфери, зокрема:

1. Особливості законодавчого регулювання означеної сфери в Україні.
2. Презентація міжнародних рекомендацій щодо організації сучасних програм скринінгу та вакцинації (Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) та Фонд Народонаселення ООН в Україні (ФН ООН).
3. Огляд досвіду ефективної реалізації регіональних програм вакцинації та скринінгу РШМ (на прикладах Дніпропетровської, Черкаської та Івано-Франківської областей).
4. Стратегія ефективних комунікацій та реалізації освітніх проектів для заохочення населення до участі у скринінгу.

У першій половині вересня в рамках Проекту USAID «Репродуктивне здоров'я в Україні» пройдуть засідання Робочої Групи з підготовки проекту нової Державної Програми з репродуктивного здоров'я на період 2017-2021 рр.

Наприкінці вересня у Києві відбудеться заключна конференція Проекту АМР США «Репродуктивне здоров'я в Україні». На конференції будуть презентовані результати 3-річної діяльності Проекту, в тому числі 2-го етапу Програми малих грантів та інформаційної та адвокаційної діяльності учасників Всеукраїнської Коаліції з РЗ/ПС в рамках Тижня планування сім'ї, а також вироблено план адвокаційних заходів на підтримку прийняття нової Державної Програми з репродуктивного здоров'я та її виконання на місцевому рівні. Окрім того в рамках конференції пройде Молодіжний форум.

26 вересня учасники Всеукраїнської Коаліції з РЗ/ПС, яка об'єднує близько 40 НУО з 19 регіонів України, долучаться до хвилі інформаційно-просвітницьких заходів з нагоди Всесвітнього дня контрацепції.

17 вересня у м. Херсон пройде інформаційний ярмарок до Дня USAID в Україні. В рамках заходу Проект «Репродуктивне здоров'я в Україні» та його регіональний партнер – ГО «Успішна жінка», учасник Всеукраїнської Коаліції з Репродуктивного Здоров'я та Планування сім'ї, презентують мешканцям та гостям міста свої напрацювання у сфері репродуктивного здоров'я та планування сім'ї.